

เอกสารวิชาการ (Concept Paper)
กิจกรรมถอดบทเรียน
เรื่อง แนวทางการป้องกันการอุ้มบุญผิดกฎหมาย

จัดทำโดย
กลุ่มปารีชาติ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมหลักสูตร
การป้องกันอาชญากรรมกับการอำนวยความสะดวกในสังคม
(Crime Prevention) รุ่นที่ ๖
ประจำปี ๒๕๖๖

รายชื่อสมาชิกกลุ่มปารีชาติ

๑. นายกานต์ ไทยาภิรมย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
๒. นางสาวปริญญา ก้อยจะบก นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๓. นายปิยพนธ์ เปรมโยธิน นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ในภาครัฐ
๔. นางสาวภาวิณี อมรประภาธีรกุล เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ
สำนักงานศาลปกครอง
๕. นางสาวรัชนีภาณี ดอนสนธิ์ นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๖. นางสาววิไลพร ขาวสุข พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ
กรมคุมประพฤติ
๗. นายสุรสิทธิ์ พงษ์เลิศปภากุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
๘. นางสาวอรพินท์ จันทนา นิติกรชำนาญการ
กรมบังคับคดี
๙. นายอนุรักษ์ ขจรฤทธิ์ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษชำนาญการ
กรมสอบสวนคดีพิเศษ

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑) หลักการและเหตุผล	๑
๒) วัตถุประสงค์	๓
๓) ขอบเขตของเรื่อง	๓
๔) คำจำกัดความหรือคำนิยามต่าง ๆ	๓
ส่วนที่ ๒ เนื้อเรื่อง	๕
๑) สาระสำคัญของการอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	๕
๒) ข้อเท็จจริงและสถิติที่แสดงถึงปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทย	๕
๓) หลักการแนวคิดวิชาการที่เกี่ยวข้อง	๙
๓.๑ ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)	๙
๓.๒ แนวคิดการทำให้ถูกกฎหมาย (Legalization)	๑
๓.๓ แนวคิดลดทอนความเป็นอาชญากรรม (Decriminalization)	๑๒
๓.๔ กรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม ๖ ด้าน	๑๒
๔) วิธีการศึกษา การวิเคราะห์หวิพากษ์เกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษา	๑๔
ส่วนที่ ๓ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๖
๑) บทสรุป	๑๖
๒) ข้อเสนอแนะ	๑๗
๒.๑ ระยะเร่งด่วน (Quick Win)	๑๘
๒.๒ ระยะยาว (Long Term Process)	๑๘
ส่วนที่ ๔ บรรณานุกรม	๒๔
ส่วน ๕ กิตติกรรมประกาศ	๒๕
ส่วนที่ ๖ ภาคผนวก	๒๖
One Concept Paper	๒๖

แนวทางการป้องกันการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทย

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑) หลักการและเหตุผล

“การอุ้มบุญ” หรือการตั้งครรภ์แทน คือการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ไม่ว่าจะด้วยกรรมวิธีใด ๆ ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่นำสุจิและไข่ออกจากร่างกายมนุษย์ เพื่อให้เกิดการตั้งครรภ์โดยไม่เป็นไปตามธรรมชาติ รวมทั้งการผสมเทียม ทั้งนี้ การใช้เทคโนโลยีดังกล่าวถือเป็นความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ในการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากสามารถช่วยให้ผู้ที่มิภาวะการมีบุตรยากมีบุตรได้โดยใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ กระนั้นก็ตามเด็กที่เกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์อาจไม่สอดคล้องกับความสัมพันธ์ในทางพันธุกรรม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความเป็นบิดามารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของเด็กที่เกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ได้ ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อกำหนดสถานะความเป็นบิดามารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ให้เหมาะสม ตลอดจนควบคุมมิให้นำการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์เกี่ยวกับตัวอ่อนและเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง

แม้จะมีคู่สมรสจำนวนมากที่อยู่ในภาวะของการมีบุตรยาก และประสงค์จะให้บุคคลอื่นตั้งครรภ์แทน โดยได้รับประโยชน์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ก็ตาม แต่ก็มิได้หมายความว่าทุกคนที่ต้องการมีบุตรจะสามารถมีบุตรได้โดยวิทยาการทางการแพทย์ในลักษณะนี้ได้ในทุกกรณีเสมอไป เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการตั้งครรภ์แทนไว้อย่างเข้มงวด เช่น การกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับผู้ที่ขอให้มีการตั้งครรภ์แทนและหญิงที่จะรับตั้งครรภ์แทน (มาตรา ๒๑) เงื่อนไขเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์ (มาตรา ๒๒) และเงื่อนไขเกี่ยวกับผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ที่จะดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๓) จากเงื่อนไขของกฎหมายที่เข้มงวดดังกล่าวทำให้คู่สมรสที่ต้องการมีบุตรโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ หรือต้องการให้บุคคลอื่นตั้งครรภ์แทนตน หรือแม้แต่ผู้ประกอบการวิชาชีพแพทย์บางกลุ่ม ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากไม่เข้าเงื่อนไขของกฎหมาย จึงส่งผลให้กลุ่มบุคคลเหล่านั้นพยายามใช้สิทธิของตนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการอุ้มบุญผิดกฎหมาย (การอุ้มบุญเถื่อน)

นอกจากนี้ การอุ้มบุญผิดกฎหมายอีกประการหนึ่งที่พบมากอย่างแพร่หลายในประเทศไทย คือการรับจ้างอุ้มบุญหรือการอุ้มบุญเชิงพาณิชย์ ซึ่งตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดว่าห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์เพื่อประโยชน์ทางการค้า ดังนั้น การรับจ้างอุ้มบุญหรือการอุ้มบุญเชิงพาณิชย์จึงเป็นการอุ้มบุญผิดกฎหมายอย่างชัดเจน ทั้งนี้ การอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือเชิงพาณิชย์ส่วนใหญ่จะต้องมีการดำเนินการโดยอาศัยนายหน้าหรือคนกลางที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๗ ได้บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใด

กระทำการเป็นคนกลางหรือนายหน้า โดยเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเป็นการตอบแทนในการจัดการหรือชี้ช่องให้มีการรับตั้งครุฑแทน และมาตรา ๒๘ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือโฆษณาให้แพร่หลายด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับการตั้งครุฑแทนว่ามีหญิงที่ประสงค์จะเป็นผู้รับตั้งครุฑแทนผู้อื่น หรือมีบุคคลที่ประสงค์จะให้หญิงอื่นเป็นผู้รับตั้งครุฑแทน ไม่ว่าจะได้กระทำเพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีอุ้มบุญผิดกฎหมายส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นผู้กลางทางการแพทย์ นายหน้าหญิงที่รับตั้งครุฑแทน หรือคนที่จ้างวาน ล้วนได้รับผลประโยชน์ด้วยกันทั้งสิ้น จึงไม่มีการแจ้งความ ไม่มีการร้องเรียน ทำให้ไม่มีข้อมูลหรือคดีเกิดขึ้น^๑ นอกจากนี้ ที่ผ่านมามีการรับรู้เกี่ยวกับธุรกิจหรือขบวนการอุ้มบุญผิดกฎหมายส่วนใหญ่เกิดจากการสื่อสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งผ่านการบอกเล่าหรือชักชวน กลุ่มของหญิงที่มารับหน้าที่อุ้มบุญส่วนใหญ่จึงเป็นเครือข่ายหรือบุคคลที่เป็นที่รู้จักกับกลุ่มนายหน้า แต่จากสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ส่งผลให้การเข้าถึงวงจรของธุรกิจรับอุ้มบุญผิดกฎหมายมีความง่ายและขยายวงกว้างออกไปในสังคมไทยอย่างรวดเร็ว มีผู้หญิงที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารและเข้ามารับจ้างทำหน้าที่เป็นแม่อุ้มบุญเพิ่มมากขึ้นโดยไม่จำกัดเฉพาะในกลุ่มเครือข่ายหรือคนรู้จักของนายหน้าเพียงเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีรายงานข้อมูลพิสูจน์จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทราบว่าเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญได้ถูกนำออกรักษาอาการทางจิตเพื่อประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ เช่นการนำไปตัดอวัยวะบางส่วนเพื่อรักษาผู้ว่าจ้างอุ้มบุญอีกด้วยมักจะดำเนินการโดยผ่านนายหน้าหรือคนกลางซึ่งเป็นผู้ประสานให้มีการอุ้มบุญผิดกฎหมายดังกล่าว

ดังนั้น จากประเด็นการอุ้มบุญผิดกฎหมายส่งผลให้เกิดปัญหาที่ตามมา เช่น

๑) สถานะทางกฎหมายของเด็กที่เกิดมาจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒) ปัญหาการทอดทิ้งเด็ก ตัวอย่างกรณีที่เกิดขึ้น คือ มีการรับจ้างอุ้มบุญของหญิงสาวชาวไทยในประเทศไทย โดยใช้สุจิของชายชาวออสเตรเลียผสมกับไข่ของหญิงสาวชาวจีนต่อมาหญิงที่อุ้มบุญคลอดเด็กแฝดเป็นทารกชายหญิง แต่เด็กชายเป็นดาวน์ซินโดรม ผู้ว่าจ้างให้อุ้มบุญจึงรับแต่เด็กหญิงไปเลี้ยงดูโดยมิได้รับเด็กชายไปด้วย (ไทยรัฐออนไลน์, ๒๕๖๓, ออนไลน์) เมื่อพิจารณาถึงสถานะและเป้าหมายของหญิงที่รับจ้างอุ้มบุญแล้วมีความเป็นไปได้ที่เด็กชายจะไม่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมหรืออาจถึงขั้นทอดทิ้งเด็กไปเลยซึ่งทั้งสองกรณีย่อมก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา

๓) ปัญหาเกี่ยวกับการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ เมื่อเทียบเคียงความหมายของการค้ามนุษย์ตามพิธีสารเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (วัลภา ทับสุวรรณ, ๒๕๕๙) (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Person, Especially วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕ 228 Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime) รวมถึงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

^๑ จาก วนเวียน "อุ้มบุญทุนจีน" สมประโยชน์ทั้งขบวนการ, โดย ไทยพีบีเอส, ๗ เมษายน ๒๕๖๖. สืบค้นจาก

๒) วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อศึกษากระบวนการ สภาพปัญหา และสาเหตุของปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายภายในประเทศไทย

๒.๒ เพื่อเสนอแนะแนวทางการป้องกันการอุ้มบุญที่ผิดกฎหมายที่เข้ามาจ้างหญิงไทยให้ตั้งครรภ์แทน (การปรับปรุงข้อกฎหมาย กรณีนายหน้า) (เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานะทางกฎหมายของเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทน)

๓) ขอบเขตของเรื่อง

๓.๑ สภาพปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายภายในประเทศไทย (ขอบเขตการศึกษา : หลักการอุ้มบุญตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ : สรุปหลักการและเหตุผลของการมีพระราชบัญญัติฯ รวมถึงหลักการอุ้มบุญที่ชอบด้วยกฎหมาย และการอุ้มบุญผิดกฎหมายอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืน หรือละเมิดต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อมูล : ข่าวสารต่าง ๆ)

๓.๒ ศึกษาแนวทางการป้องกันการอุ้มบุญผิดกฎหมาย (ขอบเขตการศึกษา : ผลกระทบที่เกิดจากการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรณีที่หญิงรับจ้างอุ้มบุญ การเป็นนายหน้าหรือคนกลาง และสถานพยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์)

๔) คำจำกัดความหรือนิยามต่าง ๆ (ถ้ามี)

๔.๑ เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ หมายความว่า กรรมวิธีใด ๆ ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่น่าอสุจิและไข่ออกจากร่างกายมนุษย์ เพื่อให้เกิดการตั้งครรรภ์โดยไม่เป็นไปตามธรรมชาติ รวมทั้งการผสมเทียม

๔.๒ การอุ้มบุญหรือการตั้งครรรภ์แทน หมายถึง การใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ไม่ว่าด้วยกรรมวิธีใด ๆ ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่น่าอสุจิและไข่ออกจากร่างกายมนุษย์ เพื่อให้เกิดการตั้งครรรภ์โดยไม่เป็นไปตามธรรมชาติ รวมทั้งการผสมเทียม

๔.๓ การอุ้มบุญผิดกฎหมาย หมายถึง การอุ้มบุญที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๔.๔ กลุ่มชาวต่างชาติ หมายถึง กลุ่มชาวจีนที่เข้ามาจ้างหญิงไทยให้ตั้งครรรภ์แทน

๔.๕ นายหน้า หมายถึง คนกลาง ตัวแทน บุคคลผู้ชี้ช่องหรือจัดการให้บุคคลสองฝ่ายได้กระทำการให้เกิดการรับจ้างตั้งครรรภ์แทนทั้งในและนอกราชอาณาจักร รวมถึงบุคคลที่ทำงานอยู่ภายใต้องค์กรหรือบริษัท โดยเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเป็นการตอบแทนในการจัดการหรือชี้ช่องให้มีการรับตั้งครรรภ์แทน

๔.๖ ผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์ และสถานบริการทางการแพทย์ตามที่แพทยสภากำหนด ที่ให้บริการเกี่ยวกับวิธีทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่น่าอสุจิและไข่ออกจากร่างกายมนุษย์ รวมทั้งการผสมเทียม เพื่อให้เกิดการตั้งครรรภ์โดยไม่เป็นไปตามธรรมชาติ

๔.๗ สถานพยาบาล หมายถึง โรงพยาบาลในประเทศหรือต่างประเทศที่หญิงไทยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ รวมทั้งเข้ารับการฝากครรภ์และคลอดบุตร

๔.๘ บุคลากรทางการแพทย์ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

๔.๙ การรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์เพื่อประโยชน์ทางการค้า หมายถึง การแสวงหาผลกำไรจากการรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทน

ส่วนที่ ๒ เนื้อเรื่อง

การบัญญัติรับรองการอุ้มบุญ หรือการตั้งครรภ์แทนตามกฎหมายของประเทศไทย เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับสามีและภรรยาที่จดทะเบียนโดยชอบด้วยกฎหมายที่ประสบกับปัญหาการมีบุตรยาก อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัว และมุ่งหมายที่จะให้คุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัย เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัย เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ซึ่งภายหลังจากที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ มาเป็นเวลาพอสมควรแล้ว แต่ยังคงพบว่า มีผู้ที่ไม่ทราบถึงสาระสำคัญของการรับรองสิทธิ และข้อห้าม ตามกฎหมายดังกล่าวเท่าที่ควร และจากข้อมูลสถิติ ข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ พบว่า ยังมีการกระทำความผิด เจื่อนไขของกฎหมายมากมายก่อให้เกิดปัญหา และผลกระทบต่อสังคมโดยรวม อันทำให้ต้องมีการศึกษา ทบทวนกฎหมายดังกล่าว รวมถึงกระบวนการการกระทำความผิด สภาพปัญหา และสาเหตุของปัญหา การอุ้มบุญผิดกฎหมาย โดยอาศัยหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมประกอบการศึกษาดังต่อไปนี้

๑) สาระสำคัญของ การอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์แทน หลักเกณฑ์การรับตั้งครรภ์แทน และข้อห้าม การรับตั้งครรภ์ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๑ การอุ้มบุญตามกฎหมายไทย หรือการตั้งครรภ์แทนสำหรับคู่สมรสที่มีบุตรยากและ ต้องการมีบุตรโดยอาศัยเทคโนโลยีทางการแพทย์ ซึ่งกฎหมายรับรองให้กระทำได้ภายใต้พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑.๑ กรณีที่สามีและภรรยามีสัญชาติไทย จดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย ต้องการจะมี บุตรและแพทย์รับรองการมีบุตรยาก

๑.๑.๒ กรณีที่สามีหรือภรรยา (คนใดคนหนึ่งเป็นชาวต่างชาติ) มิได้มีสัญชาติไทย ต้องจด ทะเบียนสมรสมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี ต้องการจะมีบุตร และแพทย์รับรองการมีบุตรยาก

๑.๒ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของหญิงที่รับอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทน

๑.๒.๑ ต้องไม่เป็นพ่อแม่ผู้สืบสันดานของสามี หรือภรรยาที่จะทำอุ้มบุญ

๑.๒.๒ ต้องเป็นญาติสืบสายโลหิตของสามี หรือภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย

๑.๒.๓ ต้องเป็นหญิงตามเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

๑.๒.๔ รวมทั้งเคยมีบุตรมาก่อนเท่านั้นและได้รับความยินยอมจากสามี

๑.๓ ข้อห้ามการรับตั้งครรภ์แทน ได้แก่ ห้ามรับตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า ห้ามสามีภรรยาที่อุ้มบุญปฏิเสธที่จะรับเป็นบุตร ห้ามเป็นนายหน้าหรือคนกลางเรียกรับทรัพย์หรือทำการซื้อช่อง การรับตั้งครรภ์แทนและห้ามโฆษณาว่ามีหญิงรับตั้งครรภ์แทน

๒) ข้อเท็จจริงและสถิติที่แสดงถึงปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทย

จากข่าวที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ อย่างโด่งดังใน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นกรณีของน้องแอมมี่ ซึ่งเป็นเด็กที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ที่หญิงไทยเป็นผู้รับตั้งครรภ์แทนและ ภายหลังจากการคลอดปรากฏข้อเท็จจริงว่า เด็กที่เกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ดังกล่าวป่วย เป็นโรคดาวน์ซินโดรม บิดามารดาผู้ประสงค์จะมีบุตรจึงทอดทิ้งเด็กไว้กับมารดาที่รับตั้งครรภ์แทน และกรณี

ประสงค์จะเป็นผู้รับรับตั้งครรภ์แทนผู้อื่น หรือมีบุคคลที่ประสงค์จะให้หญิงอื่นเป็นผู้รับตั้งครรภ์แทน ไม่ว่าจะได้กระทำเพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือไม่ก็ตาม

หากสืบค้นผ่านระบบออนไลน์โดยใช้คำว่า “แม่อุ้มบุญ” จะปรากฏคำว่า แม่อุ้มบุญรายได้ดี ^๒ ซึ่งจะมีรูปเด็กทารกผิวขาว มีผู้ติดตาม ๘๑,๐๐๐ คน มีข้อความว่า “หาน้องที่พร้อมปรับยา ที่ประจำเดือนใกล้มา อายุ ๑๘-๓๔ ปี สูง ๑๕๐ เซนติเมตรขึ้นไป น้ำหนักไม่เกิน ๗๐ กิโลกรัม ราคา ๔๓๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท ค่ารถ ๑,๐๐๐ บาท ไม่ต้องอยู่บ้านพัก ไปใส่แค่ ๗ วัน รอตตรวจเบต้าอีกไม่เกิน ๑๐ วัน ท้องกลับไปดูแลตัวเองได้เลย มินิมบ่ารุงให้ ๕๐๐ บาทหลังเจอคลื่นหัวใจ”

เพจแม่อุ้มบุญรายได้ดี ไม่มีโกง ๑๐๐% มีข้อความว่า “ตามหาแม่พร้อมทำ ต่างชาติ ลาว พม่า ฯลฯจำนวนมาก เรท ๔๓๐,๐๐๐ บาท ใส่ไทย คลอดไทย มีบ้านพัก อาหารฟรี พร้อมเงินเดือน

ส่วนอีกหน้าเพจเฟซบุ๊ก “รับแม่อุ้มบุญ” ข้อความล่าสุด เมื่อวันที่ ๘ ธ.ค. ๒๕๖๕ ระบุว่า รับแม่อุ้มบุญเรท ๔๓๐,๐๐๐ บาท อายุ ๓๐-๓๕ ปี รับคลอดธรรมชาติ ผ่าตัดไม่เกิน ๓๒ ปี และ “รับคนพม่า กัมพูชาจำนวนมาก” “ตามหาแม่อุ้มบุญคนลาว” และรับทำเอกสารการคลอดบุตรให้ถูกต้องตามกฎหมาย”

ข้อความต่าง ๆ ที่ปรากฏผ่านหน้าเพจรับจ้างอุ้มบุญ สะท้อนให้เห็นว่า แม้การรับจ้างอุ้มบุญจะผิดกฎหมาย ที่ผ่านมามีการตรวจและกรมสอบสวนคดีพิเศษมีการทำลายเครือข่ายของเอเยนต์และนายหน้าอย่างต่อเนื่อง แต่เหตุการณ์นี้ก็กลับมาอีกครั้งหลังจากสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลายและไทยเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยว

การอุ้มบุญเพื่อการค้า เป็นอีกประเด็นปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ที่กำลังถูกจับตามองว่า เป็นศูนย์กลางให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำการอุ้มบุญ (Surrogacy) ลักษณะความผิดให้ครอบครัวการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบจากบุคคลที่มีได้จำกัดแต่เฉพาะหญิงและเด็ก ซึ่งในปัจจุบันได้กระทำในลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการดำเนินธุรกิจอุ้มบุญผิดกฎหมายข้ามชาติของนักธุรกิจชาวจีนที่ได้ว่าจ้างหญิงไทยให้ตั้งครรภ์แทน โดยผู้ประสงค์จะมีบุตรได้ออกค่าใช้จ่ายในการอุ้มบุญและเมื่อเด็กถือกำเนิดแล้วจะนำกลับไปยังประเทศต้นทาง เช่น กรณีของนายโหลว เสียง หลง ชาวฮ่องกงที่เปิดบริษัทให้บริการอุ้มบุญในประเทศไทย โดยมีการให้บริการผ่านเว็บไซต์แก่ชาวฮ่องกงที่มีบุตรยาก สามารถใช้บริการอุ้มบุญโดยเลือกใช้สเปิร์มของตัวเองหรือผู้อื่น ทั้งยังมีการให้เลือกใช้ไข่ของหญิงไทย เวียดนาม และกัมพูชาที่คัดหน้าตามาอย่างดีแล้ว และมีการส่งต่อเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญดังกล่าวไปยังประเทศจีน โดยไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการดำเนินการของกลุ่มบุคคลดังกล่าวว่า ส่งเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญไปยังประเทศจีนเพื่อวัตถุประสงค์ใด และยังไม่ทราบชะตากรรมของเด็กเหล่านั้น

ปี ๒๕๖๔ เกิดเหตุการณ์ ด.ช.แทนไท ทารกอายุ ๔ เดือน ถูกส่งรักษาตัวที่โรงพยาบาลรามธิบดี ด้วยภาวะชักเกร็งและมีเลือดออกในสมอง แพทย์วินิจฉัยว่า เกิดจากการได้รับการกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง มารดาของ ด.ช.แทนไท ยอมรับว่า เป็นแม่อุ้มบุญและอยู่ระหว่างรอส่งมอบเด็กให้ผู้ว่าจ้าง โดยเธอเดินทางไปฝั่งตัวอ่อนทารกที่กัมพูชา และเมื่อครบกำหนดคลอด เอเยนต์สั่งให้เดินทางไปคลอดบุตรที่คลินิกแห่งหนึ่งที่ประเทศจีน ซึ่งเป็นสถานพยาบาลที่ผู้ว่าจ้างระบุไว้ พร้อมให้ส่งมอบเด็กทันทีหลังคลอด แต่ช่วงนั้นเกิดปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 แม่อุ้มบุญไม่สามารถเดินทางไปคลอดที่ต่างประเทศได้จึงต้องคลอดในประเทศไทย ซึ่งคดีนี้ตำรวจและกรมสอบสวนคดีพิเศษ ขยายผลพบว่า เอเยนต์ชาวจีนและนายหน้าไทย เปิดสถานที่รับเลี้ยงเด็กบังหน้า โดยใช้ชื่อ “GS ก็ก บริการศูนย์แม่บ้าน” รับเลี้ยงเด็กจริง มีเด็กทารกอยู่ในความ

ดูแล ๒ คน จากการตรวจดีเอ็นเอพิสูจน์พบเป็นทารกที่เกิดจากขบวนการอุ้มบุญจริง แม้อันนี้จะถูกทำลายลงไป ก็จะมีกลุ่มอื่น ๆ เกิดขึ้นต่อเนื่อง แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนรูปแบบหน้การตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ โดยนายหน้าจะจ่ายเป็นเงินสด การติดต่อสื่อสารจะไม่ใช้มือถือ จะส่งข้อความหรือติดต่อทางไลน์แทน จึงตรวจสอบได้ยากมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบัน กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับเรื่องร้องเรียนจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓๒ เรื่อง โดยได้มีการรวบรวมพยานหลักฐานและสรุปเป็นกลุ่มผู้กระทำความผิดและเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด โดยที่มีหลักฐานและน่าจะเชื่อได้ว่าได้กระทำความผิด ทั้งผู้กระทำความผิดชาวไทยและผู้กระทำความผิดที่เป็นชาวต่างชาติ รวมทั้ง สถานพยาบาลทั้งในไทยและสถานพยาบาลในต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

๑) กลุ่มนายหน้าและกลุ่มนายจ้าง จำนวน ๑๙ ราย

๒) กลุ่มหญิงรับจ้างอุ้มบุญ จำนวน ๓๕ ราย

๓) กลุ่มสถานพยาบาล จำนวน ๑๔ หน่วยงาน

ประเภทเรื่องการร้องเรียน ๖ ประเภท ได้แก่

๑) ประเภทข้อมูลครบถ้วนประกอบด้วย นายจ้าง นายหน้า หญิงรับจ้างอุ้มบุญ สถานพยาบาล จำนวน ๓ เรื่อง

๒) ประเภทโฆษณาทางสื่อออนไลน์ ชักชวนให้รับจ้างอุ้มบุญ หรือขายไข่หรือขายอสุจิ จำนวน ๔ เรื่อง

๓) ประเภทหญิงรับจ้างอุ้มบุญถูกจับดำเนินคดีต่างประเทศ จำนวน ๖ เรื่อง

๔) ประเภทหลักฐานไม่เพียงพอที่จะดำเนินคดี จำนวน ๖ เรื่อง

๕) ประเภทหญิงรับจ้างอุ้มบุญที่เกิดขึ้นภายในประเทศแต่ข้อมูลยังไม่ครบถ้วน ๖ เรื่อง

๖) ประเภทบัตรสนเท่ห์ จำนวน ๑๑ เรื่อง

พฤติการณ์และการกระทำของเรื่องนี้ มีมูลเป็นความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติโดยสมคบตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดร้ายแรงอันเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือมีส่วนร่วมกระทำการใด ๆ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจกรรมหรือการดำเนินการองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยรู้ถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินกิจกรรม หรือโดยรู้ถึงเจตนาที่จะกระทำความผิดร้ายแรงขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติดังกล่าว ร่วมกันดำเนินการให้มีการตั้งครุฑแทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า อาจเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดตามบทบัญญัติตามกฎหมาย ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ซึ่งเป็นความผิดอาญาที่กฎหมายกำหนดโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น ตามมาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๓

๒) พฤติการณ์การกระทำความผิดตามข้อ ๑) นั้นเป็นความผิดร้ายแรงซึ่งดำเนินการในลักษณะขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งพิจารณาตามข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า การกระทำของขบวนการนายหน้าในการจัดหาหญิงรับตั้งครุฑแทนและดำเนินการเพื่อให้มีการตั้งครุฑแทนดังกล่าวเป็นการ

กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว อันจำเป็นที่จะต้องใช้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๑๓ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุด เป็นผู้รักษาการตามมาตรา ๓ และมาตรา ๔

๓) พฤติการณ์การกระทำความผิดตามข้อ ๑) และ ๒) เป็นความผิดเกี่ยวพันนอก ราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.) กระทรวงสาธารณสุข เปิดเผยว่าพระราชบัญญัติคุ้มครอง เด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ผลการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ในช่วง ๗ ปีที่ผ่านมา มีคู่สามีภรรยาที่มีบุตรยาก ขออนุญาตให้ผู้อื่นตั้งครรภ์แทน หรือ "อุ้มบุญ" รวม ๖๘๔ คน โดยคณะกรรมการคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ (กคทพ.) ได้ พิจารณาอนุญาตให้มีการตั้งครรภ์แทนแล้ว ๖๒๑ คน นอกจากนี้ ยังมีคู่สามีภรรยาติดต่อขอรับคำปรึกษา เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์กว่า ๑๐๐ คู่ต่อปี อันแสดงให้เห็นความเชื่อมั่นต่อ เทคโนโลยีทางการแพทย์และการบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย

เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ เป็นอีกหนึ่งช่องทางสำคัญในการสร้างรายได้ ให้แก่ประเทศ ปีละกว่า ๔,๐๐๐ ล้านบาท ประเทศไทยมีสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนที่ผ่านการรับรอง มาตรฐานการให้บริการดังกล่าว ประมาณ ๑๐๔ แห่ง และมีอัตราการสำเร็จในการตั้งครรภ์เฉลี่ยสูงถึงร้อยละ ๔๖ ทำให้คู่สมรสที่มีบุตรยากเข้ามารับบริการในไทย ซึ่งเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ที่ สถานพยาบาลให้บริการคือ การทำเด็กหลอดแก้ว (IVF) การผสมเทียม การรักษาภาวะมีบุตรยากนั้น ชาวต่างชาติสามารถรับบริการได้ แต่คู่สามีภรรยาชาวต่างชาติไม่สามารถรับบริการให้หญิงอื่นตั้งครรภ์แทนหรือ อุ้มบุญได้ เพราะฝ่าฝืนกฎหมาย แต่เนื่องจากกฎหมายของประเทศไทยยังมีข้อจำกัด จึงเสนอให้ปรับแก้ไข กฎหมายให้ต่างชาติเข้ามารักษาในประเทศไทยได้ โดยทำมาตรฐานระบบการลงทะเบียนให้ชัดเจนเพื่ออนุญาต ให้มีการตั้งครรภ์แทน ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและเงื่อนไขต่าง ๆ อาจต้องใช้ระยะเวลา เพราะการใช้ เทคโนโลยีแก้ปัญหาผู้ที่มีบุตรยากจะค่อนข้างแพง หากมีการช่วยเหลือคู่สมรสที่มีความจำเป็นให้ได้รับสิทธิ ประโยชน์เหมือนสิทธิบัตรทอง จะต้องผ่านการผลักดันในระดับนโยบายที่ต้องใช้ระยะเวลานาน

๓) หลักการแนวคิดวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) ได้อธิบายถึงสาเหตุหรือ องค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ของสามเหลี่ยม ๓ ด้านคือ

๑) ผู้กระทำความผิด หรือคนร้าย (Offender) หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการ (Desire) จะก่อ เหตุหรือลงมือกระทำความผิด ซึ่งจะต้องดำเนินการลดหรือควบคุมคนร้ายในพื้นที่ให้หมดหรือมีปริมาณลดลง

๒) เหยื่อ (Victim) หรือเป้าหมาย (Target) หมายถึง บุคคลสถานที่หรือวัตถุสิ่งของ ที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายมุ่งหมายกระทำต่อหรือเป็นเป้าหมายที่ต้องการ

๓) โอกาส (Opportunity) หมายถึง ช่วงเวลา (Time) และสถานที่ (Place) ที่เหมาะสมที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายมีความสามารถจะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม

เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง ๓ ด้าน จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น จึงสามารถใช้ทฤษฎีดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมหรือการป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมได้ โดยต้อง

พยายามทำให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรม ด้านใดด้านหนึ่งหายไป ซึ่งจะทำให้อาชญากรรมไม่เกิดขึ้น และเมื่อวิเคราะห์ปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทย จะพบว่าสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถเชื่อมโยงกับทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม ดังนี้

- ๑) ผู้กระทำผิดหรือคนร้าย ได้แก่ นายหน้าหรือคนกลาง ที่เป็นผู้กระทำการให้เกิดการรับจ้างตั้งครรภ์แทน
- ๒)เหยื่อหรือเป้าหมาย ได้แก่ ผู้หญิงที่รับอุ้มบุญ และเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญ
- ๓) โอกาสในการก่ออาชญากรรม ได้แก่ ช่องทางในการติดต่อนายหน้าหรือตัวแทนทางสื่อออนไลน์ (Online Agency Platform) เงินค่าจ้างในการอุ้มบุญ

ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า นายหน้าเป็นตัวแปรสำคัญในการก่อให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับการอุ้มบุญผิดกฎหมายอย่างเป็นขบวนการ ส่วนหญิงผู้รับตั้งครรภ์แทนและเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญเป็นเพียงเหยื่อหรือเป้าหมายในการอุ้มบุญผิดกฎหมาย โดยมีปัจจัยในเรื่อง การศึกษา รายได้ ค่าตอบแทนในการรับจ้างตั้งครรภ์แทนมาเป็นโอกาสในการกระทำความผิด แม้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ จะกำหนดห้ามการเป็นนายหน้าและกำหนดโทษไว้ (มาตรา ๔๙) แต่จากข้อเท็จจริงจากการศึกษาพบว่ามีการรับเป็นนายหน้าทำหน้าที่ในการหาหญิงผู้รับตั้งครรภ์แทนอย่างไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย และลักษณะของการกระทำความผิดมีความเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่กว้างขวางมีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ช่วยในการกระทำความผิดอย่างเป็นขบวนการเพื่อลักลอบจัดหาหญิงไทยรับจ้างตั้งครรภ์แทนให้กับผู้ว่าจ้างชาวต่างชาติที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เริ่มจากการที่นายจ้างชาวจีนและชาวต่างชาติที่ต้องการมีบุตรว่าจ้างนายหน้าชาวจีนเพื่อจัดหาหญิงตั้งครรภ์แทน โดยนายหน้าชาวจีนจ้างนายหน้าชาวไทยที่รับจ้างหาหญิงตั้งครรภ์แทน และหญิงสาวชาวไทยเดินทางไปฝังตัวอ่อนที่โรงพยาบาลในประเทศไทยหรือต่างประเทศ และเข้ารับการฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลในประเทศไทยซึ่งมีนายหน้าดูแลค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด เมื่อครบกำหนดคลอดก็จะทำการคลอดในสถานพยาบาลในประเทศไทยหรือต่างประเทศขึ้นอยู่กับสถานการณ์แล้วส่งมอบเด็กกับนายหน้าให้นายหน้าพาเด็กไปส่งมอบให้แก่ผู้ว่าจ้าง แม้จะมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษได้นำมาใช้เพื่อปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าวแต่ในทางปฏิบัติผู้ปฏิบัติยังไม่ได้ได้รับความร่วมมือกับต่างประเทศเท่าที่ควรจะเป็น ทำให้ไม่อาจปราบปรามการกระทำอันเป็นการละเมิดต่อกฎหมายได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เมื่อวิเคราะห์เหตุการณ์หรือสถานการณ์ครอบงำองค์ประกอบทั้งสามด้านตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรมข้างต้นซึ่งทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเกี่ยวกับการอุ้มบุญผิดกฎหมายขึ้นแล้ว คณะผู้จัดทำเห็นว่าการแก้ไขปัญหอาชญากรรมหรือการป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมที่ต้องพยายามทำให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมด้านใดด้านหนึ่งหายไป อาชญากรรมหรือการอุ้มบุญผิดกฎหมายก็จะไม่เกิดขึ้น โดยภาครัฐอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนมาตรการจากการปราบปรามมาเป็นมาตรการในการป้องกันปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายอันเกิดจากนายหน้าแทนอันเป็นการเน้นในเรื่องของการ Legalization กล่าวคือ การพัฒนาให้การเป็นนายหน้าเป็นเรื่องที่ถูกต้องตามกฎหมายซึ่งรัฐสามารถกำหนดคุณสมบัติ เงื่อนไข ค่าตอบแทน ควบคุมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำจนปลายน้ำ เพื่อบริการรับจ้างตั้งครรภ์แทนที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อมั่นกับผู้ว่าจ้างหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน รวมถึงสามารถดูแลคุณภาพชีวิตของเด็กที่เกิดจาก

การตั้งครรรค์แทนอย่างเป็นทางการ กรณีที่ไม่เข้าเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่สามารถรับเป็นนายหน้าได้และมีการฝ่าฝืนอาจต้องมีการกำหนดบทลงโทษกรณีที่มีการฝ่าฝืนอย่างร้ายแรงไว้ ในด้านของกฎหมายที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะต้องดำเนินการประสานความร่วมมือเพื่อลดปัญหาที่มีอยู่ควบคู่กันไป ทั้งนี้ ยังต้องมีการพัฒนาระบบเฝ้าระวังจากการชักชวนทางระบบ Online หรือการเพิ่มมาตรการเข้าถึงระบบตรวจสอบสถานบุคคลโดยสถานพยาบาลที่ดำเนินการอุ้มบุญตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓.๒ แนวคิดการทำให้ถูกกฎหมาย (Legalization) หมายถึง การที่รัฐกำหนดกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับการกระทำต่าง ๆ ที่ฝ่าฝืนหรือผิดกฎหมาย ให้เป็นการกระทำที่ไม่ฝ่าฝืนหรือผิดกฎหมายอีกต่อไป

ปัจจุบันพบว่าหลายประเทศทั่วโลกได้รับรองให้การอุ้มบุญเชิงพาณิชย์สามารถทำได้ โดยถูกต้องตามกฎหมาย แต่สำหรับประเทศไทย พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๔ บัญญัติว่าห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการให้มีการตั้งครรรค์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า ดังนั้น การอุ้มบุญหรือการตั้งครรรค์เพื่อประโยชน์ในทางการค้าหรือพาณิชย์จึงยังเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย นอกจากนี้ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติต่อไปว่าห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเป็นคนกลางหรือนายหน้า โดยเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเป็นการตอบแทนในการจัดการหรือชี้ช่องให้มีการรับตั้งครรรค์แทน ซึ่งเห็นได้ว่าการเป็นนายหน้าหรือคนกลางซึ่งเป็นผู้เชื่อมโยงให้เกิดการอุ้มบุญหรือการตั้งครรรค์แทนก็เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม แม้จะมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดให้การกระทำความดังกล่าวเป็นความผิดก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่าในความเป็นจริงมีการกระทำในลักษณะของการเป็นนายหน้าหรือคนกลางในตลาดมืดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบหรือผลเสียเป็นวงกว้างทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยที่นายหน้าหรือคนกลางถือเป็นกลไกสำคัญที่ก่อให้เกิดการอุ้มบุญหรือการตั้งครรรค์แทนเพื่อประโยชน์ในทางการค้าหรือพาณิชย์ที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย และรัฐไม่สามารถควบคุมปัญหาดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่อาจทราบได้ว่าบุคคลใดคือนายหน้าหรือคนกลาง ดังนั้น หากทำให้การอุ้มบุญหรือการตั้งครรรค์แทนเพื่อประโยชน์ในทางการค้าหรือพาณิชย์ รวมถึงการทำให้ผู้ประกอบอาชีพเป็นนายหน้าหรือคนกลางเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็จะสามารถควบคุมการกระทำในลักษณะดังกล่าว ตลอดจนควบคุมผลกระทบที่จะตามมาจากการกระทำของบุคคลเหล่านั้น

ดังนั้น แนวคิดการทำให้ถูกกฎหมาย จึงสามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการอุ้มบุญหรือการตั้งครรรค์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าได้ โดยการทำให้การอุ้มบุญหรือการตั้งครรรค์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือพาณิชย์เป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย โดยการจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลหญิงรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรรค์แทน รวมถึงผู้ที่ต้องการเป็นนายหน้าหรือคนกลางในประเทศไทย และให้หน่วยงานดังกล่าวอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานรัฐ พร้อมทั้งกำหนดให้นายหน้าหรือคนกลาง หญิงรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรรค์แทน ต้องจดทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งกรณีดังกล่าวจะทำให้นายหน้าหรือคนกลางหญิงรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรรค์แทน เป็นอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีหน่วยงานของภาครัฐเป็นผู้ควบคุมดูแล และอนุญาตให้นายหน้าหรือคนกลาง และผู้รับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรรค์แทน การกำหนดให้ธุรกิจรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรรค์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าต้องดำเนินการในสถานพยาบาลที่ได้รับ

การจดทะเบียนที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น โดยแนวคิดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์แทนสามารถกระทำได้ในเชิงการค้าหรือพาณิชย์ เพื่อกำจนายหน้าหรือคนกลางที่เปิดธุรกิจรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนที่ผิดกฎหมาย แต่กระนั้นก็ตาม กฎหมายยังกำหนดโทษสำหรับนายหน้าหรือคนกลางและหญิงรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนที่ไม่ขึ้นทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากมาตรการการกำหนดให้การอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์แทนสามารถกระทำได้ในเชิงการค้าหรือพาณิชย์แล้ว รัฐควรกำหนดมาตรการช่วยเหลือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่เกิดจากผู้รับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าที่ผิดกฎหมาย และที่สำคัญแนวคิดนี้ยังทำให้รัฐได้รับประโยชน์จากการจัดเก็บภาษีจากธุรกิจรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า และเป็นการยับยั้งป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์จากเด็กที่เกิดมาจากการอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อการค้าที่ผิดกฎหมายได้อีกด้วย

๓.๓ แนวคิดลดทอนความเป็นอาชญากรรม (Decriminalization) หมายถึง กฎหมายยังคงกำหนดให้การกระทำใดการกระทำหนึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายอยู่ แต่โทษทัณฑ์จากการกระทำผิดในเรื่องนั้นจะลดน้อยลง

ปัจจุบันประเทศไทยถือว่าการรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าเป็นสิ่งผิดกฎหมายและขัดต่อหลักศีลธรรม แต่ก็ยังพบว่ามีมัลลการลักลอบเปิดธุรกิจนี้เป็นจำนวนมาก โดยมีนายหน้าหรือคนกลางเป็นผู้ดำเนินการจัดหาผู้หญิงที่รับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนผ่านช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าปัญหาการรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าเริ่มเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงในสังคมไทย แม้จะมีการปราบปรามนายหน้าหรือคนกลาง ผู้หญิงที่รับจ้างอุ้มบุญอย่างจริงจังแต่ยังไม่สามารถลดองค์ประกอบของปัญหาดังกล่าวได้ อาจกล่าวได้ว่าการปราบปรามปัญหาการรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าไม่ใช่ทางเลือกที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหารับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าได้ แต่ยังมีมาตรการอื่น ๆ ที่สามารถนำมาพัฒนาและใช้ควบคู่ไปพร้อมกันได้ เช่น การอนุญาตให้นายหน้าหรือคนกลาง ผู้หญิงที่รับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทน ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถานพยาบาลของรัฐ สามารถประกอบอาชีพรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าได้ โดยแนวคิดลดทอนความเป็นอาชญากรรมของคดีรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าถือเป็นแนวคิดที่มีส่วนช่วยในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมการรับจ้างอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าได้และต้องการลดทอนหรือถอดถอนการกระทำผิดกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตลอดจนแนวคิดนี้ยังส่งเสริมให้ผู้หญิงที่รับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนไม่ถูกแสวงหาประโยชน์จากร่างกายของตน มีการรับรองคุ้มครองและให้สิทธิแก่ผู้หญิงที่ประกอบอาชีพรับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า และไม่ถือว่านายหน้าหรือคนกลางและผู้หญิงที่รับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าเป็นอาชญากรเหมือนอาชญากรอื่น ๆ เป็นผลให้ให้เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้หญิงที่รับจ้างอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าและด้านสาธารณสุขเป็นอย่างมาก

๓.๔ กรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม ๖ ด้าน เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกรอบในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ๖ ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ ๑ การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดการกับพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม ซึ่งประกอบด้วย การสำรวจและปรับปรุงพื้นที่ล่อแหลม

ที่เอื้อต่อการเกิดอาชญากรรม การวางนโยบายด้านการวางผังเมืองและการออกแบบอาคาร การเพิ่มไฟส่องสว่างในพื้นที่จุดเสี่ยงและจุดล่อแหลมที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม การควบคุมพื้นที่รกร้าง ว่างเปล่า ทั้งพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ส่วนบุคคล รวมทั้งพื้นที่ของรัฐ การเข้มงวดกวดขันในการตรวจตราพื้นที่ที่เป็นแหล่งอบายมุข สถานบริการ สถานบันเทิงต่าง ๆ การติดตั้งกล้อง CCTV ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่เสี่ยง และติดป้ายสัญลักษณ์รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายกล้อง CCTV ระหว่างหน่วยงานราชการ หรือกล้อง CCTV เคลื่อนที่

ด้านที่ ๒ การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม ซึ่งประกอบด้วยการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม และให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมโดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม บูรณาการเครือข่ายต่าง ๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าวให้เบาะแสด้านอาชญากรรม รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกับหน่วยงานของรัฐ

ด้านที่ ๓ การป้องกันอาชญากรรมโดยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ หมายถึง การป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดที่อยู่ระหว่างการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน และผู้พ้นโทษทุกกลุ่ม กลับมากระทำผิดซ้ำอีกหลังจากพ้นโทษ การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งประกอบด้วยการจัดให้มีระบบติดตามผล ระบบการส่งต่อและการดูแลหลังพ้นโทษ พันการฝึกอบรม พันการคุมประพฤติ และพัฒนาทักษะการใช้ชีวิตในสังคมและการมีงานทำให้กับผู้พ้นโทษ ผู้ถูกคุมประพฤติ ผู้พ้นการคุมประพฤติ ผู้พ้นการฝึกอบรม (เด็กและเยาวชน) ให้สามารถประกอบอาชีพและสามารถเลี้ยงชีพได้จริงในสังคม จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนความคิด ทศนคติ พฤติกรรมและสร้างกำลังใจให้กับผู้พ้นโทษ ซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดกลับมากระทำผิดซ้ำ รวมทั้งรณรงค์ให้สังคมยอมรับและให้ออกาสผู้กระทำผิดสามารถกลับมาดำเนินชีวิตปกติในสังคม

ด้านที่ ๔ การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำความผิด หมายถึง การเฝ้าระวังกลุ่มบุคคล เช่น ผู้ที่มีอาการติดสารเสพติด ผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ประพฤติตนในลักษณะอันธพาลคนวิกลจริต เด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดได้ ประกอบด้วย จัดให้มีการเฝ้าระวังบุคคลกลุ่มเสี่ยงที่อาจก่อปัญหาอาชญากรรมและทำการตรวจสอบ ตรวจสอบเมื่อเห็นสมควร จัดให้มีกิจกรรมเพื่อสอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำความผิด รวมทั้งสร้างกลไกหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กและเยาวชนนอกระบบโรงเรียนเพื่อไม่ให้เกิดการมั่วสุม รวมทั้งเพิ่มมาตรการเชิงรุกเพื่อลดโอกาสในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงก่อนที่จะกระทำผิด

ด้านที่ ๕ การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดโอกาสในการตกเป็นเหยื่อ หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน นักท่องเที่ยว ให้อำนาจการป้องกันและระวังภัยด้วยตนเอง รวมทั้งกระตุ้น

ให้เกิดการเรียนรู้ถึงรูปแบบ วิธีการ ของภัยอาชญากรรม ซึ่งประกอบด้วยการจัดให้มีระบบเตือนภัย อาชญากรรมสำหรับประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ผลិតสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้กับประชาชน โดยเฉพาะ กลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเป็นเป้าหมายของอาชญากร อาทิ เด็ก สตรี คนชรา ในลักษณะหลากหลายรูปแบบ พัฒนาระบบศูนย์รับแจ้งเหตุ รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่หรือชุดปฏิบัติการที่มีความพร้อมสามารถตอบสนองการรับแจ้งเหตุเข้าไปช่วยเหลือและแก้ปัญหาได้ทันเหตุการณ์ จัดให้มีระบบในการป้องกันอาชญากรรมต่อนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ

ด้านที่ ๖ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร หมายถึง การพัฒนาองค์ความรู้ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในกระบวนการยุติธรรมให้รู้เท่าทันผู้กระทำความผิด รวมถึงการพัฒนา และส่งเสริมให้มีระบบการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วยพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับตำแหน่งและ ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย จัดให้มี ระบบต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น บูรณาการและเชื่อมโยง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ทักษะในการปฏิบัติงานและรู้ช่องทาง ในการติดต่อประสานงาน

ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำได้พิจารณานำกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมมาใช้ ประกอบการศึกษาเพื่อหาแนวทางการป้องกันการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทย ๒ ด้าน ดังนี้

๑. การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจต่อประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์เพื่อประโยชน์ ในทางการค้าหรือพาณิชย์ที่ผิดกฎหมาย ทั้งในมิติด้านผลกระทบต่อสุขภาพของผู้หญิงที่รับจ้างอุ้มบุญ มิติด้านผลกระทบต่อสังคมในกรณีที่มีการทอดทิ้งเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญ และมิติด้านปัญหาอาชญากรรม ข้ามชาติและการค้ามนุษย์ที่เชื่อมโยงกับการอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์เพื่อประโยชน์ในทางการค้าหรือพาณิชย์ ที่ผิดกฎหมาย เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักรู้และร่วมกันแจ้งเบาะแสหากพบเห็นการกระทำที่เข้าข่าย เป็นความผิดตามกฎหมายในลักษณะดังกล่าว

๒. การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำความผิด โดยเฝ้าระวังกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่หรือประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้า (Agency) ในกระบวนการ อุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์เพื่อประโยชน์ในทางการค้าหรือพาณิชย์

๔) วิธีการศึกษา การวิเคราะห์วิพากษ์เกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษา

การศึกษาและการวิเคราะห์วิพากษ์เกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบังคับใช้ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยได้ทำการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งที่มาจากปัญหา การรับจ้างอุ้มบุญเถื่อนที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ หนังสือเอกสารวิเคราะห์ บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ กฎหมาย สถิติ ข่าวจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ได้กำหนดไว้รวมทั้งการประชุม เพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group) จากสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาการเกิด ปัญหาโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ว่ามีความสอดคล้องทั้งในทฤษฎีและทางปฏิบัติ หรือไม่ อย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วย

การเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อีกทั้งวิเคราะห์ถึงสภาพข้อเท็จจริงของปัญหา สาเหตุของปัญหา ผลกระทบจากปัญหา รวมถึงแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้การศึกษาดังกล่าวเกิดความ ถูกต้อง และสามารถเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินการ แก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง และจัดทำเอกสารนำเสนอ One Concept Paper เพื่อใช้ในการนำเสนอผลงาน แนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแก้ไขปัญหที่เป็นรูปธรรมต่อไป

ส่วนที่ ๓ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๑) บทสรุป

จากการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการอุ้มบุญของประเทศไทย กระบวนการ สภาพปัญหา และสาเหตุของปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมาย จากข้อมูล และข่าวสารจากช่องทางต่าง ๆ พบว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายที่รับรองสิทธิในการอุ้มบุญให้กับสามีภรรยาซึ่งมีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดที่ต้องการมีบุตรและแพทย์รับรองการมีบุตรยาก สามารถขอให้มีการรับอุ้มบุญตามกฎหมายได้ซึ่งสามีภรรยาที่ทำอุ้มบุญต้องแจ้งเกิดตามกฎหมาย เด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญถือเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของสามีภรรยาที่ทำอุ้มบุญ และมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก โดยกำหนดห้ามการอุ้มบุญเพื่อการค้าหรือในเชิงพาณิชย์ ห้ามการมีคนกลาง นายหน้า เรียกรับทรัพย์ หรือทำการซื้อช่องการรับตั้งครรภ์ ห้ามโฆษณาว่ามีหญิงรับตั้งครรภ์แทน ห้ามสามีภรรยาที่อุ้มบุญปฏิเสธที่จะรับบุตร เป็นต้น ซึ่งการฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมายกำหนดย่อมมีผลทำให้การอุ้มบุญดังกล่าว เป็นการอุ้มบุญผิดกฎหมาย ส่งผลให้ผู้ที่ฝ่าฝืนต้องถูกลงโทษทั้งจำคุกและปรับตามที่กฎหมายกำหนด และเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เกิดเป็นปัญหาต่อสังคมในวงกว้าง ซึ่งจากการศึกษายังพบว่าปัจจุบันเกิดสภาพปัญหาจากการอาศัยช่องว่างของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในประเทศไทย ดังนี้

(๑) การรับอุ้มบุญที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีลักษณะเป็นการรับจ้างอุ้มบุญเพื่อการค้าหรือเชิงพาณิชย์ ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของข้อกฎหมาย และมีตัวแปรสำคัญมาจากคนกลาง นายหน้า ที่เรียกรับทรัพย์ หรือทำการซื้อช่องการรับตั้งครรภ์รวมถึงทำการโฆษณาว่ามีหญิงรับตั้งครรภ์แทนอย่างเป็นทางการและเป็นกระบวนการ และมีแนวโน้มของการกระทำความผิดที่ซับซ้อนในหลายพื้นที่ทั้งในประเทศและนอกประเทศ โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม ได้รับเป็นคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ

(๒) จากการสืบสวนด้านการข่าวพบว่า วัตถุประสงค์ในการรับจ้างอุ้มบุญ โดยมีกลุ่มนายหน้าที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศ ซึ่งเกิดจากความต้องการที่มีวัตถุประสงค์ที่หลากหลายและแตกต่างกันไป เช่น เพื่อให้ได้สิทธิตามสัญชาติซึ่งสามารถครอบครองทรัพย์สินในประเทศได้ หรือ เพื่อต้องการอวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายซึ่งเป็นการค้าขายอวัยวะมนุษย์ เป็นต้น

(๓) หากเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญผิดกฎหมายมีโอกาสเกิดมาแบบไม่สมบูรณ์ เนื่องจากไม่ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากสถานพยาบาลที่รับฝากครรภ์หรือดำเนินการ

สาเหตุสำคัญของปัญหาทางกลุ่มได้มีการวิเคราะห์พบว่ามาจากสาเหตุปัจจัยสำคัญคือ

(๑) นายหน้าคนกลางเถื่อนและเป็นกลุ่มข้ามชาติ กลุ่มผู้รับจ้างอุ้มบุญติดต่อผ่านนายหน้าคนกลางทางช่องทางโลกออนไลน์ ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้

(๒) ค่าจ้าง ค่าตอบแทนสำหรับหญิงอุ้มบุญสร้างรายได้จำนวนมากตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้มีกลุ่มคนสนใจเข้าร่วมขบวนการเป็นจำนวนมาก

(๓) ความหละหลวมในการกำกับติดตามฐานข้อมูลสถานพยาบาลที่ดำเนินการเกี่ยวกับเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ภายในประเทศ

นอกจากนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับทางการเงินพบว่า มีเงินหมุนเวียนผ่านระบบนายหน้าหรือคนกลาง ประมาณ ๙๐ ล้านบาท ต่อการติดต่อประสานงานให้มีการอุ้มบุญ ๑ เครือข่าย

ในการแก้ไขปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทย คณะผู้จัดทำวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอ้างอิงจากทฤษฎีสามเหลี่ยมปัญหาอาชญากรรม หรือ Crime Triangle Theory ที่อธิบายถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม โดยเห็นว่า ด้านผู้ก่อเหตุอาชญากรรม ซึ่งได้แก่ นายหน้าหรือคนกลางเป็นตัวแปรสำคัญในการก่อให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับการอุ้มบุญผิดกฎหมายอย่างเป็นขบวนการ ดังนั้น แนวทางในการแก้ไขปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมาย คือการที่ภาครัฐอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนมาตรการจากการปราบปรามมาเป็นการอาศัยมาตรการในการป้องกันปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายอันเกิดจากนายหน้าหรือคนกลาง โดยกำหนดให้สามารถมีการประกอบอาชีพเป็นนายหน้าหรือคนกลางเกี่ยวกับการอุ้มบุญหรือการรับตั้งครรภ์แทนได้ (Legalization) กล่าวคือ การพัฒนาให้การเป็นนายหน้าหรือคนกลางเป็นการกระทำที่สามารถกระทำได้โดยกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้เป็นความผิด แต่ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐกำหนด เช่น คุณสมบัติ เงื่อนไข ค่าตอบแทน ควบคุมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการรองรับการจ้างตั้งครรภ์แทนที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อมั่นกับผู้ว่าจ้าง หญิงที่รับตั้งครรภ์แทน รวมถึงสามารถดูแลคุณภาพชีวิตของเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทนอย่างเป็นธรรม กรณีที่ไม่เข้าเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่สามารถรับเป็นนายหน้าได้และมีการฝ่าฝืนอาจต้องมีการกำหนดบทลงโทษกรณีที่มีการฝ่าฝืนอย่างร้ายแรงไว้

นอกจากนี้ เมื่อมีการยกระดับ “นายหน้าหรือคนกลาง” ให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยการกำหนดมาตรฐาน การควบคุม รวมถึงการพัฒนา Online Agency Platform ให้มีความน่าเชื่อถือ มีการบริการที่สอดคล้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการกำกับติดตามจากคณะกรรมการ และส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงกับสถานบริการด้านสุขภาพที่ให้บริการทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการอุ้มบุญ ทั้งนี้ แนวทางป้องกันดังกล่าว อาจนำไปสู่การลดทอนการเกิดอาชญากรรมที่เกิดจากการรับจ้างอุ้มบุญโดยกลุ่มธุรกิจที่ผิดกฎหมายได้

๒) ข้อเสนอแนะ

แม้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มุ่งหมายที่จะสนับสนุนช่วยเหลือสามีและภรรยาที่ประสงค์จะมีบุตร แต่ไม่สามารถมีบุตรได้ ให้สามารถมีบุตรได้โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ และการคุ้มครองสถานะของเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีดังกล่าว รวมถึงการกำหนดห้ามมิให้มีการอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ในทางการค้าหรือพาณิชย์ ห้ามมิให้เป็นนายหน้าหรือคนกลางเพื่อประโยชน์ตอบแทนในการจัดการหรือชี้ช่องให้มีการรับตั้งครรภ์แทน ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่เป็นความผิดและมีบทกำหนดโทษก็ตาม แต่จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่าการอุ้มบุญหรือการตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ในทางการค้าหรือพาณิชย์ ยังคงมีปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ โดยหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในประเทศไทย ไม่มีแนวทางการป้องกันอาชญากรรมดังกล่าวได้อย่างเด็ดขาด ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบหรือผลเสียทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ในวงกว้าง ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทยและควบคุมการกระทำดังกล่าวข้างต้น คณะผู้จัดทำจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

๒.๑ ระยะเร่งด่วน (Quick Win)

คณะผู้จัดทำได้นำกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม ด้านที่ ๒ การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน มาเป็นหลักในการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน ดังนี้

๒.๑.๑ การจัดให้มีการประชุมชี้แจงความเข้าใจระหว่างผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ สถานพยาบาล เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

๒.๑.๒ จัดทำคู่มือการอุ้มบุญถูกกฎหมายฉบับประชาชน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน หน่วยงานรัฐ และองค์กรภาคเอกชน ผ่านทางเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ

๒.๑.๓ ส่งเสริมให้มีประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอุ้มบุญ ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และผลกระทบที่เกิดจากการอุ้มบุญที่ผิดกฎหมาย ทั้งในเชิงลึกและวงกว้าง ผ่านทางสื่อออนไลน์และแอปพลิเคชัน รวมถึงผู้มีอิทธิพลด้านการข่าว (News Influencer)

๒.๑.๔ สร้างช่องทางรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ หรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการอุ้มบุญผิดกฎหมาย ผ่านสายด่วน (Hotline) QR Code และแอปพลิเคชัน Line และพิจารณาการมีมาตรการจูงใจแก่ผู้ที่มาแจ้งเบาะแสหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับการอุ้มบุญผิดกฎหมาย

๒.๑.๕ หน่วยงานของรัฐและองค์กรภาคเอกชน ควรจัดทำประกาศแสดงเจตนารมณ์ต่อต้านการอุ้มบุญผิดกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทย

จากการข้อเสนอแนะระยะเร่งด่วน หรือ Quick Win ข้างต้น คณะผู้จัดทำ มีความเห็นว่าการนำมาตรการต่างๆในข้อเสนอแนะข้างต้นไปดำเนินการในระยะเร่งด่วนจะเป็นการป้องกันปัญหาการอุ้มบุญหรือตั้งครม.แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าให้ลดลง และเป็นการกำจัดวงจรการเข้าสู่ธุรกิจรับจ้างอุ้มบุญที่ผิดกฎหมายให้แคบลง

๒.๒ ระยะยาว (Long Term Process)

คณะผู้จัดทำเห็นว่า ปัญหาสำคัญของการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทยเกิดมาจาก “คนกลางหรือนายหน้า” ซึ่งแม้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติห้ามไว้ชัดเจนและกำหนดโทษไว้แต่การบังคับใช้กฎหมายอาจยังไม่เพียงพอสำหรับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นดังเห็นได้จากข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว การปราบปรามการกระทำผิดตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้อาจไม่เพียงพอกับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและอาจถึงเวลาแล้วที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอย่างบูรณาการ ซึ่งคณะผู้จัดทำได้นำแนวคิดทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม มาเป็นหลักในการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมหรือการป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมที่ต้องพยายามทำให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมด้านใด

ด้านหนึ่งหายไป อาชญากรรมหรือการอุ้มบุญผิดกฎหมายก็จะไม่เกิดขึ้น โดยภาครัฐอาจต้องมีการปรับเปลี่ยน มาตรการจากการปราบปรามมาเป็น การอาศัยมาตรการในการป้องกันปัญหาการอุ้มบุญผิดกฎหมายอันเกิดจาก นายหน้าแทนอันเป็นการนำแนวคิด **Legalization ปรับใช้** กล่าวคือ การพัฒนาให้การเป็นนายหน้าเป็นเรื่อง ที่ถูกต้องตามกฎหมายซึ่งรัฐสามารถกำหนดคุณสมบัติ เงื่อนไข ค่าตอบแทน ควบคุมการดำเนินงานอย่างเป็น ระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำจนปลายน้ำ เพื่อรองรับการจ้างตั้งครรภ์แทนที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อมั่น กับผู้ว่าจ้างหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน รวมถึงสามารถดูแลคุณภาพชีวิตของเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทนอย่าง เป็นธรรม กรณีที่ไม่เข้าเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่สามารถรับเป็นนายหน้าได้และมีการฝ่าฝืนอาจต้องมีการ กำหนดบทลงโทษกรณีที่มีการฝ่าฝืนอย่างร้ายแรงไว้ในด้านของกฎหมายที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่าง ประเทศหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะต้องดำเนินการประสานความร่วมมือเพื่อลดปัญหาที่มีอยู่ควบคู่กันไป ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ การพัฒนานวัตกรรม โดยการให้มีคนกลางหรือนายหน้า Agency Platform ทั้งในระบบ Online และ Onsite ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้เป็นสื่อกลางข้อมูลที่จำเป็น เชื่อมระหว่าง ผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ สถานพยาบาล คู่สมรสที่ต้องการมีบุตร และบุตรที่เกิดขึ้น รวมทั้งเพื่อให้สามารถควบคุมคุณภาพการบริการทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการบริการในมิติ ด้านสุขภาพและข้อกฎหมาย โดยคณะผู้จัดทำมีข้อเสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไข ดังต่อไปนี้

๑) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วย การเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยปรับแก้ในประเด็นกำหนดให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพ เป็นนายหน้าหรือคนกลางได้ โดยนายหน้าหรือคนกลางดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติและได้รับอนุญาตให้ประกอบ อาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้าให้มีการรับตั้งครรภ์แทนจากคณะกรรมการคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัย เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ และเพื่อรองรับการอนุญาตให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพ นายหน้าหรือคนกลาง ควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยี ช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ (กคทพ.) โดยคณะผู้จัดทำได้ยกร่างแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าว เบื้องต้น ดังนี้

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิด โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญ พันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	ข้อเสนอในการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิด โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ ทางทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	เหตุผล
ไม่มี	มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้... <u>“ผู้ประกอบการอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้า”</u> <u>หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและ</u> <u>รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการอาชีพเป็นคน</u> <u>กลางหรือนายหน้าให้มีการรับตั้งครรภ์แทน</u> <u>จากคณะกรรมการคุ้มครองเด็กที่เกิดโดย</u> <u>อาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง</u> <u>การแพทย์</u>	เพื่อกำหนดคำนิยามของ “ผู้ประกอบการอาชีพเป็นคน กลางหรือนายหน้า”

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	ข้อเสนอในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	เหตุผล
<p>มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์</p> <p>(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยี ช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์</p> <p>(๓) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๔) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตเกี่ยวกับการดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนตามมาตรา ๒๓</p> <p>(๕) พิจารณาอนุญาตเกี่ยวกับการดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนตามมาตรา ๒๓</p> <p>(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตเกี่ยวกับการ ใช้ตัวอ่อนที่เหลือใช้จากการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของสามีและภริยาที่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๓๗</p> <p>(๗) พิจารณาอนุญาตเกี่ยวกับการใช้ตัวอ่อนที่เหลือใช้จากการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของสามีและภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๓๗</p> <p>(๘) ให้ความเห็นชอบในการออกประกาศของแพทยสภาเกี่ยวกับการให้บริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยประกาศของ</p>	<p>มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้...</p> <p>๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์</p> <p>(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์</p> <p>(๓) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๔) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตเกี่ยวกับการดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนตามมาตรา ๒๓</p> <p><u>(๔/๑) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน การขออนุญาต และการอนุญาตเกี่ยวกับการดำเนินการ ประกอบอาชีพตามมาตรา ๒๗</u></p> <p>๕) พิจารณาอนุญาตเกี่ยวกับการดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนตามมาตรา ๒๓</p> <p><u>(๕/๑) พิจารณารับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้าตามมาตรา ๒๗</u></p> <p>(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตเกี่ยวกับการใช้ตัวอ่อนที่เหลือใช้จากการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของสามีและภริยาที่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๓๗</p>	<p>เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ (กคทพ.) ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้า</p>

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	ข้อเสนอในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	เหตุผล
<p>แพทยสภาดังกล่าวให้ใช้บังคับได้ ต่อเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>(๙) ควบคุม ตรวจสอบ หรือกำกับดูแลการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยทางจริยธรรม กฎหมาย หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์</p> <p>(๑๑) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้เสนอต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง</p> <p>(๑๒) ปฏิบัติการอื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย</p>	<p>(๗) พิจารณานุญาตเกี่ยวกับการใช้ตัวอ่อนที่เหลือใช้จากการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของสามีและภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๓๗</p> <p>(๘) ให้ความเห็นชอบในการออกประกาศของแพทยสภาเกี่ยวกับการให้บริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยประกาศของแพทยสภาดังกล่าวให้ใช้บังคับได้ ต่อเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>(๙) ควบคุม ตรวจสอบ หรือกำกับดูแลการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยทางจริยธรรม กฎหมาย หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์</p> <p>(๑๑) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้เสนอต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง</p> <p>(๑๒) ปฏิบัติการอื่นตามที่ รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย</p>	
ไม่มี	<p>มาตรา ๑๕/๑ ผู้ประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้าซึ่งเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ในการจัดให้มีการรับตั้งครรภ์แทนตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ทั้งนี้ตามที่สถานพยาบาลแต่ละแห่งกำหนด”</p>	<p>เพื่อกำหนดคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้า</p>
<p>มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า</p>	<p>มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า</p>	<p>เพื่อรองรับกรณีที่ได้กำหนดให้การประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้า</p>

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	ข้อเสนอในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	เหตุผล
มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเป็นคนกลางหรือนายหน้า โดยเรียก รับ หรือ ยอม จะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเป็นการตอบแทนในการจัดการหรือชี้ช่องให้มีการรับตั้งครรภ์แทน	มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเป็นคนกลางหรือนายหน้าโดยเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเป็นการตอบแทนในการจัดการหรือชี้ช่องให้มีการรับตั้งครรภ์แทน เว้นแต่กรณีเป็นผู้ประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้า ทั้งนี้ โดยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	เพื่อกำหนดให้การประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้าเป็นอาชีพที่สามารถกระทำได้โดยไม่ผิดกฎหมาย

ในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ควรจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาข้อแตกต่างของการอนุญาตให้มีคนกลางหรือนายหน้าโดยชอบด้วยกฎหมาย กับกรณีที่ไม่ให้มีคนกลางหรือนายหน้า ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งกรณีที่ยกเว้นให้มีกับกรณีที่ไม่ให้มี รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายต่อไป

๒.๒.๒ เพื่อเป็นการควบคุมผู้ประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้า อาจเสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ครอบคลุมถึงผู้ประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้าให้มีการรับตั้งครรภ์แทนด้วย ซึ่งกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ในการควบคุม กำกับ และกำหนดหน้าที่ของคนกลางหรือนายหน้า หรือผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา เพื่อให้การควบคุมการประกอบอาชีพเป็นคนกลางหรือนายหน้าให้มีการรับตั้งครรภ์แทน มีความเข้มงวดมากยิ่งขึ้น

๒.๒.๓ เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้เกิดการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะผู้จัดทำมีข้อเสนอ ดังนี้

๑) กำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ “คดีพิเศษ” หมายความว่า คดีความผิดทางอาญาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ (๑) คดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของ กคพ. โดยคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายดังกล่าว

๒) กำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นมูลฐานความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

จากการข้อเสนอแนะระยะยาว หรือ Long Term Process ข้างต้น คณะผู้จัดทำมีความเห็นว่า มาตรการต่างๆ ในข้อเสนอแนะข้างต้นจะเป็นประโยชน์และสามารถป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าได้อย่างยั่งยืน ในด้านสถานะทางกฎหมายของเด็ก

ที่เกิดมาจากการอุ้มบุญหรือตั้งครรภ์แทนโดยผิดกฎหมาย ปัญหาการทอดทิ้งเด็ก กรณีที่เด็กเกิดมา มีความผิดปกติ ปัญหาการค้ามนุษย์ อีกทั้งรัฐสามารถควบคุมประสิทธิภาพการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยี ช่วยการเจริญพันทางการแพทย์ตลอดจนรัฐได้รับประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีจากธุรกิจรับจ้างอุ้มบุญหรือ ตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า

อย่างไรก็ตาม ในการแก้ไขเพิ่มเติมประเด็นที่เป็นข้อเสนอของคณะผู้จัดทำสมควรเริ่มจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ กำหนดไว้ สำหรับการแก้ไข เพิ่มเติม กฎหมายดังกล่าวและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยอาจรับรองให้มีคนกลาง หรือนายหน้า เพื่อทำหน้าที่จัดหาหญิงรับตั้งครรภ์แทนอย่างเป็นระบบ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจกำหนด ให้มีคณะทำงานขึ้นมาเพื่อทำการศึกษาข้อแตกต่างของการอนุญาตให้มีคนกลางหรือนายหน้าโดยชอบด้วย กฎหมาย กับกรณีที่ไม่ให้มีคนกลางหรือนายหน้า ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งกรณีก่อนอนุญาตให้มีกับกรณี ที่ห้ามไม่ให้มี รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไข เพิ่มเติม กฎหมายต่อไป

ส่วนที่ ๔ บรรณานุกรม

- คลังสื่อประชาสัมพันธ์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2565). อุ้มบุญ?. สืบค้น. 26 พฤษภาคม 2566
<https://prgroup.hss.moph.go.th/article/964-อุ้มบุญ>
- ไทยพีบีเอส. (2566). วนเวียน “อุ้มบุญทุนจีน” สมประโยชน์ทั้งขบวนการ. สืบค้น 26 พฤษภาคม 2566
<https://www.thaipbs.or.th/news/content/326404>
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2560). กรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ. สืบค้น
 17 มิถุนายน 2566 https://resolution.soc.go.th/PDF_UPLOAD/2560/9932283611.pdf
- ผู้จัดการออนไลน์ (2563). หลายเครือข่ายอุ้มบุญข้ามชาติ ส่งทารกไปจีน ตะลึงพบแม่รับจ้างร่วม 30 คน.
 สืบค้น 26 พฤษภาคม 2566 <https://mgronline.com/crime/detail/9630000014590>
- ศรียวราห์ รังสีพราหมณกุล ชยพล ฉัตรชัยเดช. (ม.ป.ป) การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก โดย ทฤษฎีสามเหลี่ยม
 อาชญากรรม. สืบค้น 17 มิถุนายน 2566. <http://pakthongchai.nakhonratchasima.police.go.th/index.php/ita/9-2%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3/khumux-kar-ptibati-ngan/kar-pxngkan-xachyakrrm-cheing-ruk-doy-thvsdi-samheliym-xachyakrrm>
- สุจิตรา เชื่อมไพบูลย์.(2560). การค้าประเวณีโดยขบด้วยกฎหมาย. วิทยาลัยปริญญานิติศาสตร์มหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์.
- ดิฉันม์ ชัยสายัณห์.(๒๕๖๔) ปัญหาสถานะทางกฎหมายของเด็กที่เกิดจากเทคโนโลยีเจริญพันธ์ทางการแพทย์ที่
 ไม่ชอบด้วยกฎหมาย.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔
- ปาริชาติ ม่วงศิริ.(๒๕๖๕) ข้อจำกัดของการอุ้มบุญตามกฎหมายไทย:ศึกษากรณีย์ผู้มีสิทธิขอให้ดำเนินการให้
 หญิงอื่นตั้งครรภ์แทน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๕ กิตติกรรมประกาศ

กิจกรรมการถอดบทเรียน “แนวทางการป้องกันการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทย” คณะผู้จัดทำได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากพ.ต.ท.ดร.สีบสกุล เข้มทอง และ ดร.กานต์รวี วิชัยปะ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และติดตามการการศึกษาเพื่อถอดบทเรียนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมนี้ อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ คณะผู้จัดทำรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งและ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณ พันตำรวจโท ดร.พงษ์ธร ธัญญสิริ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม และนายชาติรี จันทร์เพ็ญ รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม และทีมงานผู้จัดทำทุกท่าน ที่สนับสนุนให้เกิดหลักสูตรและเป็นสะพานเชื่อมการเรียนรู้การป้องกันอาชญากรรม ในยุคสมัยที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อให้เกิดผลการศึกษาที่เป็นรูปธรรม

สุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนๆ คณะผู้จัดทำกลุ่มปารีชาติทุกท่าน ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจในการถอดบทเรียนและหามาตรการในการป้องกันอาชญากรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้นในครั้งนี้ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มประกอบด้วย นางสาวปริญา ก้อยจะบก (เหมียว) ร่วมแลกเปลี่ยนให้ข้อมูลและตรวจทานเอกสารรายงาน นายปิยพันธ์ เปรมโยธิน (ทู) ค้นคว้าเอกสารทางวิชาการเพิ่มเติม นางสาวภาวิณี อมรประภาธิรกุล (ต่าย) แลกเปลี่ยนหาข้อมูล ผู้รวบรวมและจัดทำรายงาน นางสาวรักษณาณี ดอนสนธิ์ (ฝ้าย) ร่วมให้ข้อมูลและทีมจัดทำรูปเล่มรายงาน นางสาววิไลพร ชาวสุข (ป้อม) ร่วมให้ข้อมูลและทีมจัดทำรูปเล่มรายงาน นายสุรสิทธิ์ พงษ์เลิศปภากุล (ซี) ร่วมให้ข้อมูล แลกเปลี่ยน และทีมจัดทำรูปเล่มรายงาน รวมถึงการทำ one concept paper นางสาวอรพินท์ จันทนา (พิน) ร่วมให้ข้อมูลและทีมจัดทำรูปเล่มรายงาน นายกานต์ ไทยาภิรมย์ (กานต์) ร่วมแลกเปลี่ยนให้ข้อมูล และนายอนุรักษ์ ขจรฤทธิ์ (ต่อ) ผู้เป็นจุดกำเนิดและเป็นแหล่งข้อมูล รวมถึงเป็นผู้นำเสนอหัวข้อในการถอดบทเรียนนี้

คณะผู้จัดทำหวังว่าข้อเสนอจากการถอดบทเรียนการป้องกันอาชญากรรม “แนวทางการป้องกันการอุ้มบุญผิดกฎหมายในประเทศไทย” จะสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดเพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการลดปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นต่อไปได้ และหวังว่าผลการศึกษาจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ไม่มากนักน้อย หากมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาใด ๆ แล้ว กลุ่มปารีชาติขอน้อมรับด้วยความขอบคุณ

กลุ่มปารีชาติ

Crime Prevention 6

แนวทางการป้องกันการฉ้อโกงผิดกฎหมายในประเทศไทย

กลุ่มปารีชาต - Crime Prevention รุ่นที่ 6

ตลาดใหญ่รับจ้างฉ้อโกง
ไทยอุดมลูกโลก

เปิดวงจรรอยต่อจีน

นายหน้าแม่รับฉ้อโกง

กวาดล้างฉ้อโกง

ผิดกฎหมาย

พ.ร.บ.ฉ้อโกง พ.ศ. 2558

นวัตกรรม
และข้อเสนอแนะ

ระยะเร่งด่วน (Quick Win)

การสร้างการรับรู้แก่ประชาชน
ทั้งภาครัฐและเอกชน

1. การจัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจการปฏิบัติงาน
2. การจัดทำคู่มือการฉ้อโกงกฎหมายฉบับประชาชน
3. การส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อออนไลน์และผู้มีอิทธิพลด้านการข่าว (News Influencer)
4. การสร้างช่องทางกรรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์หรือแจ้งเบาะแสผ่านสายด่วน (Hotline), QR Code และแอปพลิเคชัน
5. มีการประกาศแสดงเจตนาารณณ์ต่อต้านการฉ้อโกงผิดกฎหมายของภาครัฐและเอกชน โดยมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นเจ้าภาพหลัก

ระยะยาว

นายหน้า = ถูกกฎหมาย

1. พัฒนานวัตกรรม โดยการให้มีนายหน้า Agency Platform ทั้งในระบบ Online และ Onsite ที่ถูกต้องตามกฎหมาย
2. เป็นคดีพิเศษตาม พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)
3. เป็นมูลฐานความผิดตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)
4. การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 ที่อาจต้องครอบคลุมถึงกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศด้วย

เครื่องขายรับจ้างฉ้อโกงเดียว
มีเงินหมุนเวียนถึง 90 ล้านบาท

ปัจจุบัน DSI รับเรื่องร้องเรียน
ตาม พ.ร.บ.ฉ้อโกงฯ 32 เรื่อง

- หลักการแนวคิดเชิงวิญญูชน
1. ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)
  2. แนวคิดการทำให้ถูกกฎหมาย (Legalization)
  3. แนวคิดลดทอนความเป็นอาชญากรรม (Decriminalization)
  4. กรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน

